

Jens NapātōK',
Naleraq,
Inatsisartut

§ 37 naapertorlugu apeqqut nr. 38/2026-mut akissuteqaat

Asasara Jens NapātōK',

Inatsisartut suleriaasianni § 37-mi, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutit uannut akisassanngorlugit innersuussutigineqartut qujassutigaakka. Apeqqutit issuarneqartarput tamatumalu kingorna akineqarlutik.

Ulloq: 10-03-2026
Suliap normua: 2026 - 4647
Allagaatip normua.: 26277874

Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

- 1. Inuit innarluutillit imaluunniit immikkut pisariaqartitsisut, Kalaallit Nunaanni najugaqartut, kisianni Danmarkimi ilinniarlutik imaluunniit katsorsarneqarlutik najugaqartut, kigutilerinermut aningaasartuutitik utertillugit akilerneqarsinnaappat?**

Akissut:

Inuit innarluutillit imaluunniit immikkut pisariaqartitsisut, Kalaallit Nunaanni najugaqartut, kisiannili ilinniarneq katsorsarneqarlutik pissutigalugu Danmarkimi najugaqarallartut, nalinginnaasumik aallaaviatigut Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13. 12. juni 2019-imeersut naapertorlugu kigutileritinnermi aningaasartuutit utertissinnaasannigilaat. Inatsimmi pineqartumi § 1 naapertorlugu aningaasartuutit inuup pineqartup pisinnaasamigut annikillisimanera toqqaannartumik atassuteqarpat tapiissuteqartoqarsinnaavoq¹. Nalinginnaasumik kigutileritinnermi - tamatumunnga ilanngullugu - misissorteqqinnermi aamma kigutit salinneqarnerat - inatsimmi siunertat nalinginnaasut avataaniippoq. Tamatumani saniatigut tapiiffigineqarnissamut qinnuteqartoqarsinnaavoq kigutileritinnermi sioqqullugu. Ilinniartut Kalaallit Nunaanneersut Peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15. 6. november 1997-imeersut naapertorlugu peqqinnissaqarfiup sullissineranut neqeroorutit pisinnaatitaaffigiinnartarpaat. Danmarkimi najugaqarallarnermi kigutileritinnissamut pisinnaatitaaffitsik tunngavigalugu neqeroorfigitissinnaapput danskini eqimattamut 1-imut atugassarititaasut assigalugit, takuuk - danskini nalunaarutaat nr. 565. 29. april 2015-imeersumi § 1, imm. 2 imi peqqissutsimut immikkut ittumik allagartamik tunineqarsimatillutik. Tamatumani kinguneraa, nalinginnaasumik kigutileritinnermi danskisut inuttaassusillit assigalugit danskini pisortaannit tapiissutinik pisinnaaneq, danskisulli inuttaassusillit assigalugit nammeneq akiliineq pissalluni².

¹ [L 13 2019](#)

² [Kigutileritinnermik sullississutit, https://www.retsinformation.dk/eli/ita/2015/565](https://www.retsinformation.dk/eli/ita/2015/565)

Apequt pineqartoq akisinnaajumallugu Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageqqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit paasissutissanik pissarsiniartoqarsimavoq, taakkulu ima ilisimatitsipput:

"Danmarkimi kigutileritinneq akeqarpoq, aammalu Kalaallit Nunaat qimatsinnagu kigutit misissortilluarnissaat innersuussutigineqartarluni. Tassanngaannaq kigutileritinnerit immikkut tapiissutinik matussuserneqartarput, tamatumani ilaatinneqanngilaq nalinginnaasumik kigutininik misissortinneq Meeqqat 18 inorlugit ukiullit Danmarkimi akeqanngitsumik kigutileritissinnaapput³."

2. Namminersorlutik Oqartussat imaluunniit kommunit sorliit akisussaaffigaat Danmarkimi najugaqarallarnermi peqqinnissaqarfimmi, matumani kigutilerinermut, aningaasartuutinik matussusiineq?

Akissut:

Inuttaasunut Kalaallit Nunaanni najugalinnut peqqinnissaqarfimmit neqeroorutini akisussaaffik tamarmiuseq, Peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15. 6. november 1997-imeersumik tunngaveqarpoq, tassani § 2-mi allassimalluni Kalaallit Nunaanni inuttaasut peqqinnissaqarfimmit neqeroorutitigut sullinneqarnissamut pisinnaatitaaffeqartut.

Kalaallit Nunaanni inuttaassusilik Danmarkimi najugaqarallartillugu katsorsarneqarnissamut neqeroorfigineqarsinnaanerit inuttaasunut Savalimmiuni aamma Kalaallit Nunaanni najugaqartutut nalunaarsorsimasunut maani nunamiikkallartut katsorsarneqarnissaannut neqeroorutit pillugit danskit nalunaarutaat nr. 565. 29. april 2015-imeersumi malittarisassaqaartinneqarpoq - tamatumunnga ilanngullugit kigutileritinnerit.

Nalunaarut naapertorlugu Danmarkimi suliaritinnerit akilersinneqartarput malittarisassat danskini eqimattat 1-mi sillimmasersimasut assigalugit, inuttaasut immikkut peqqissutsimut immikkut ittumik allagartaqarpata. Tamanna ima isumaqarpoq, tapiissutinut akiligassaq danskinit akilerneqassaaq, inuttaasullu akiligassaa, danskit nalinginnaasut assigalugit malittarisassat malillugit akilerneqassalluni.

Inuttaasut Danmarkimi najugaqarallartillugit peqqinnissaqarfiup sullissineranum akiligassanut kommunit suliaasaqanngillat. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat pingaarnertut inuttaasut peqqinnissaqarfimmi inatsisitigut inissisimanerannut akisussaasuupput, kisiannili inuttaasut Danmarkimi najugaqartillugit immikkoortunilu sullissineri malittarisassat naapertorlugit sullinneqartussanut nalunaarut naapertorlugu suliaasanut Danmark tassalluni suliarineqartartut pillugit aningaasalersuisussaq. Tassani akisussaaffimmik avitseqatigiiffimmi ataasiakkaanik immikkut pisoqartarpoq, tamatumunnga ilanngullugu Kalallit Nunaanni najugaqartoq Danmarkimi katsorsarneqarnermut atatillugu najugaqarallarpata, inuttaasullu misissortinnissaanut aamma katsorsartinnissaanut atatillugu kigutimigut suliaritittariaqalerpata⁴.

³ [Immikkut tapiissutit](#)

⁴ [Angalatilluni napparsimanermi ikiorneqarneq](#)

3. Qinnuteqartoq qanoq iliornikkut aningaasartuutiminik utertitsivigineqarnissamut qinnuteqarsinnaava? Sumi qinnuteqassava, aammalu suut piumasaqaatit atuuppat?

Akissut:

Inuttaasoq 22-nik ukioqalersimappat kalaallit nunaanilu najugaqarluni, kisiannili Danmarkimi najugaqarallarluni tunngaviatigut akeqanngitsumik Danmarkimi kigutimigut suliaritissinnaanngilaq, aamma tassanngaannaq pisoqartillugu ajoqusertoqartilluguluunniit. 2003-mi tamannalu sioqqullugu inunngorsimasunut, 18-leereernermi inersimasut allat assigalugit akiliisoqassaaq. Suliaritinnermi nalinginnaasumik danskit tapiissutaanik tunniussinissamik pisoqartillugu aningaasartuutit inuttaasuni eqimattat 1-imi sillimmasersimasut assigalugit akiliisoqassaaq. Inuttaasoq nammineerluni akiliisimappat, Danmarkimi kommunimit najugaqarfigineqarallartumi uppersaammik takutitsinikkut utertinneqarsinnaapput, akiligassallu annertussusaa qaangerneqanngisaannassaaq.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik imannak paasissutissiivoq:

"Ilinniartunut immikkut malittarisassaqarpoq: Kalaallit ilinniagaqartut tassanngaannaq pisariaqartumik kigutileritinnermi Namminersorlutik Oqartussat sillimmasiisarnertigut aningaasartuutaat matussuserneqarsinnaapput, Danmarkimi Kalaallit Illuutaat aqqutigalugu siunnersortaasunik akiliisarneq aamma uppersaatinik takutitsisarneq pillugu siunnersortinik attaveqarnikkut. Ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9. 19. juli 2017-imeersoq naapertorlugu sullissinissaaq. Ilinniagaqarnersiuteqarnermut Naalakkersuisoqarfiimmit akuerineqarsimassaaq. Ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni § 49, imm. 4 naapertorlugu imm. 1-3 naapertorlugit aningaasartuutit taamaallaat pisortanit allanit imaluunniit sillimmasiinikkut aaqqissuussinernit matussuserneqanngitsut akilerneqassapput.

4. Naalakkersuisut isumaqarpat inatsisit atuuttut naapertorlugit innarluutillit imaluunniit ilinniartut Kalaallit Nunaanni najugaqavissuunerminnik attassiinnartut, kisianni Danmarkimiikkallarneranni pisariaqartitsinerat naammattumik illersorneqartoq?

Akissut:

Naalakkersuisut inatsit atuuttoq tamaat isigalugu innuttaasunut innarluutilinnut ilinniartunullu Danmarkimiittunut naammattumik assigiiaartumillu illersuinissamut tunngavissaqarsoraat. Aaqqissuussat ima aaqqissugaapput, innuttaasut kalaallit maleruagassaat naapertorlugit suli peqqinnissaqarfiup neqeroorutaannik atuisinnaallutik, peqatigisaanillu – piumasaqaatit naammassineqarsimatillugit – danskini eqimattat 1-inut qulakkeerinnissutit aallaavigalugit neqeroorfigineqarsinnaallutik. Ilinniartut matuma saniatigut ukiumut ataasiarlutik akiliunneqarlutik angerlarsinnaatitaaffeqarput, taamaaliornerminni Kalaallit Nunaanni kigutileriffiit neqeroorutaannik akeqanngitsumik atuisinnaallutik, tamannalu sullinneqarnerinik attassiinnarnissamut qulakkeerinnittuuvog.

Maleruagassanik allannguinnikkut innuttaasut Kalaallit Nunaanni najugaqartut kalaallillu Danmarkimi najugaqartut akornanni immikkoortitsisoqaratarsinnaavoq, Naalakkersuisullu taakkununga eqimattanut naligiittumik sullissinissamut aaqqissuussap piginnarnissaa kiisalu Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni inatsisinut atuuttunut akisussaaffinnullu agguarsimasunut naapertuinissaq pingaartillugu.

5. Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat erseqqissaanermik imaluunniit allannguinnermik, taamaalilluni innuttaasut pineqartut akornanni nalornisoqartarunnaarlugu?

Akissut:

Naalakkersuisut suliassaqarfimmi maleruagassat ersarissuusoraat, aamma Kalaallit Nunaata Danmarkillu inatsisaasa akornanni akisussaaffiit agguarsimanerat ersarissuusoraat. Naalakkersuisulli maleruagassat inatsisitigut isumannaatsuunermut tunngasut, Naalagaaffiit Peqatigiit inuit innarluutillit pisinnaatitaaffiit isumaqatigiissutaat ilanngullugu, sukumiisumik misissorialugit taakkunani maleruagassanik allannguinnissaq pisariaqarnerseq nalilersorumavaat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Anna Wangenheim